

תוכן הענינים

מרור גנוזות

- הגאון הגדול רבי יוסף תואמים זצ"ל, אבד"ק פראנקפורט דאדר יע"א - ובעל "פרי מגדים" ושא"ס
מכת"י ספר "אם לבינה"..... י.
- הרה"ג ר' אברהם חנוך פריעדמאן זצ"ל הי"ד, דומ"ץ דק"ק סאטמאר יצ"ו, ורב דביהכ"נ "מחזיקי תורה" דשם
דברי תורה על הגדה של פסח..... יז.
- הגאון המקובל ר' ראובן האאז זצ"ל, ממנהלי ישיבת המקובלים "שער השמים", ומסדר כתבי רש"י לדפוס
דברי תורה על הגדה של פסח..... כ.
- דבר תורה מהרה"ק מהר"ד מבעלזא זי"ע [קודם תקיעת שופר]
שנעתק ע"י הרה"ח בר אוריין מוה"ר משה הענדלער ז"ל..... כא.
- הגה"צ ר' שמואל צבי הורוויץ זצ"ל, כ"ק האדמו"ר מספינקא
מכתב שלומים - ובו דברי הדרכה וחסידות..... כב.
- הגאון מוה"ר מרדכי דוד קאהן ז"ל, ר"מ בישיבה גדולה תו"י דרב"י קרית יואל
מתולדותיו - וכתבי "התרת הוראה" שקיבל מג' רבנים מפורסמים..... כג.
- מכתב תשובה בענין נאמנות "עד אחד"..... כו.
- דרשה בכ"א כסלו בחיבל הישיבה גדולה תו"י בקר"י..... כז.

מרור גן תומר

- ליקוטי דברי תורה לחג הפסח - ממרן רביה"ק מסאטמאר זי"ע
חיוב "סיפור יציאת מצרים" כליל פסח יותר מבשאר ימות השנה / כל מה שמפציר ע"י תחנונים מרובים או
ע"י פעולות אחרות שיש בהן התחזקות נקרא "יד חזקה" / מ"ש חז"ל דהגאולה תהיה קמעא קמעא, היינו לאחר
ביאת המשיח, שלא יוכלו לסבול אורו הגדול בפע"א, ויהיה בהדרגה כמו ביציאת מצרים / מחלוקת הפוסקים
אם יש חיוב דאורייתא לבדוק אחר החמץ לבערו כשאין לו ידיעה ממנו / טעם הכמוס של מרן מצאנו זי"ע
לאסור "מאשין מצות" / במכת הושך ה' נסיון גדול לישראל שלא ליטול ממשלה לעצמם ולצאת לפני הזמן...ף.

מרור גן המלך

- הרה"ג ר' אפרים צבי שמילאוויטש, אבד"ק קרעמניץ יצ"ו
מאמר "יקרא דשכבי" - ליקוט מדברי חז"ל וגדולי הדורות במהות אמונת תחיית המתים, שאינו
יצירה חדשה, אלא חידוש גוף הישן אף אחר שנרקבה וזיה לעפר..... יז.

מרור מגן יצנה

- בדבר הפירצה הנוראה שלא נשמע כמוהו להתיר אשת איש לעלמא בלי גט פיטורין בטענת
"הפקעת קידושין"
הרב משה שטערנבוך, ראב"ד לכל מקהלות האשכנזים..... מז.

- הרב שמואל קאמינעצקי, ראש ישיבה ד'פילאדעלפיע.....מו
- הרב שלמה אליהו מיללער, ראה"כ ואב"ד דכולל טארנאטא.....מו
- בית דין קבוע מטעם ועד הרבנים דבאלטימאר.....מו-מו
- הוספת הרב ראובן פיינשטיין, ראש ישיבת "תפארת ירושלים", למכתב הנ"ל.....מו
- הרב אליהו פסח ראמינעק, ראש ישיבת "אוהבי תורה" - פאר-ראקוועי, קווינס.....מו-נא
- הרה"ג ר' שרגא פייוול כהן, מחבר ספרי "בדי השלחן".....נא
- מכתב מאת הרבנים: הרב מאיר הערשקאוויטש, ר"י בית בנימין סטעמפארד. / הרב אהרן משה שעכטער, ר"י רבינו חיים בערלין. / הרב שלמה אליהו מיללער, ראה"כ ואב"ד דכולל טארנאטא. / הרב אלי' דב וואכטפויגל, ר"י זכרון משה סאוט פאלסבורג. / הרב אריה מלכאל קאטלער, ר"י בית מדרש גבוה. / הרב אברהם דוב ברומבערג, ר"י שער התלמוד. / הרב יעקב שרגא האראוויץ, ר"י בית מאיר.....נא
- מכתבים מאת הרבנים: הרב עזריאל אויערבאך / הרב שמואל אויערבאך, ראש ישיבת מעלת התורה ירושלים עיה"ק תובב"א. / הרב זלמן נחמיה גאלדבערג, אב"ד בד"ץ ובית הוראה לדיני ממונות "הישר והטוב". / הרב שלום כהן, ראש ישיבת פורת יוסף ירושלים ת"ו.....נב
- הרב אברהם חיים שערמאן, ירושלים עיה"ק תובב"א.....נג
- הרב שלמה אליהו מיללער, ראה"כ ואב"ד דכולל טארנאטא.....נג
- הרב שלום קאמינעצקי, ראש ישיבה ד'פילאדעלפיע.....נג

מדור על הפרק

בענין שינוי מראה במקום 'צומת הגידין' בעופות שמזריקים להם בשוק

- הרה"ג ר' נחום יאבראו, מח"ס דברי סופרים.....נו
- ועד השחיטה שע"י בד"צ העדה החרדית, הבהרת דברים.....נו
- הרה"ג ר' נחום יאבראו, מח"ס דברי סופרים.....נח
- כרוז מטעם רבותינו מרגן שרי התורה הגאב"ד והגאווה"צ הביד"צ שליט"א, להסיר לזות שפתים.....נא
- הרה"ג ר' נחום יאבראו, מח"ס דברי סופרים - הבהרת דברים.....נב
- הרה"ג ר' משה שטערנבוך, ראב"ד לכל מקהלות האשכנזים.....נב
- הרה"ג ר' נפתלי הירצקא פרענקל, חבר הבד"צ העדה החרדית.....נב
- הרה"ג ר' משה בראנדסדארפער, אב"ד ומח"ס "היכל הוראה" ירושלים.....נב
- הרה"ג ר' שמואל בראנדסדארפער, מו"ץ בהעדה החרדית, וראה"כ "בני ירושלים" - בית שמש.....נב
- הרה"ג ר' דוד שווימער, דומ"ץ דק"ק אהבת ישראל וויזניץ-מאנסי - בית שמש.....נב
- מתוך שיעורו של הרה"ג ר' דוד שווימער [הנ"ל], יום ה' ויקהל כ"ב אדר א'.....עו
- הרב שמואל מארגענשטערן, ישיבת מיר, ירושלים תובב"א.....עח
- הודעה מאת ועד רבני קרלין סטאלין.....פ
- הרה"ג ר' חיים אהרן בלייער, רב ומו"ץ, בעמ"ס "חוקי חיים" - ירושלים.....פא
- הרה"ג ר' אברהם צבי הכהן, דומ"ץ ור"מ בעיה"ק בני ברק, ורב קהל חסידים שיכון ה'.....פח
- הרה"ג ר' נחום יאבראו, מח"ס דברי סופרים - הבהרת דברים [ב'].....צג
- הרה"ג ר' שמואל אליעזר שטערן, ראש ישיבת "חוג חתם סופר" - רב מערב בני ברק יצ"ו.....צד
- הרה"ג ר' מנחם מענדל האניג, דומ"ץ פינסק קארלין - ירושלים תובב"א.....צה

נספחים מספרי השו"ת

קא	שו"ת מנחת יצחק (חלק ז' סימן נ"ג) - בענין ההזרקות לעופות למניעת מחלתן.....
קד	שו"ת מנחת יצחק (חלק ז' סימן נ"ד) - בענין הנ"ל.....
קח	שו"ת מנחת יצחק (חלק ז' סימן נ"ה) - בענין זריקות בתרנגולי הודו.....
קי	שו"ת מנחת יצחק (חלק ח' סימן ס"ה) - בנדון חשש פסיקת צומת הגידין בעופות.....
קיב	שו"ת שבט הלוי (חלק ד' סימן פ"א) - בענין חיוב בדיקה בצומת הגידין בזמנינו.....
קמז	שו"ת קנה בושם (ח"א סימן מ"ז) - בענין חיוב בדיקה בצומת הגידין בזמנינו.....
קיז	שו"ת קנה בושם (ח"א סימן מ"ח) - בענין חיוב בדיקה בצומת הגידין בזמנינו.....
קכ	שו"ת קנה בושם (יו"ד סימן מ') - בענין חיוב בדיקה בצומת הגידין בזמנינו.....
קכה	היכל הוראה (חלק יו"ד הוראה מ"ו) - מה שנתעורר לאחרונה על דבר אופן הזריקות בעופות.....
קכח	שו"ת תשובות והנהגות (ח"ה סימן רמ"א) - מצב הכשרות היום בבית השחיטות לעופות.....
קל	שו"ת תשובות והנהגות (ח"ה סימן רמ"ב) - כיצד לנהוג למעשה בבדיקת צומת הגידין בעופות.....

מדור בשדה הכשרות

קכ"ב	הרה"ג ר' נפתלי הירצקא פריעדמאן, דומ"ץ אויסטריק, וויליאמסבורג יע"א בענין נפיקת ריאה שהוא טריפה, האם יש בו משום חשש טעימת איסור.....
קל"ו	הרב יוסף הלוי דייטש, שו"ב, וויליאמסבורג יצ"ו בענין חשש הגרמה בעופות.....

מדור גן רוח – לפסח

קמ	הרה"ג ר' חיים קלמן גוטמאן, דומ"ץ קיט"ל סאוט 8 - וויליאמסבורג יצ"ו ליתן מעות לפועל גוי שיקנה חמץ למאכלו.....
קמב	הסערה בחיתר "מכירת חמץ" בגדולי הפוסקים (בזמנינו מכירת בתי זקנים לעכו"ם לימי הפסח).....
קנב	הרה"ג ר' שלום נח סג"ל ווייס, דומ"ץ אורשיווא, ומח"ס תיקון עירובין, בנין שלום כרפס מהו? – ברכת פעטרישקע, פעטרייזיל.....
קסא	[א] עשיית מי מלח לצורך טיבול מצות כרפס כפסח שחל בשבת כשעתא הכא / [ב] איסור מליחת ירקות הרבה התיבות ביחד / ג] להטביל הרבה התיבות ביחד לתוך מי מלח.....
קסז	הרב יוסף טייטלבוים, ראש חבורת הל' פסח בכולל אור משמח ד'קאלוב - וויליאמסבורג בענין חטה או פירורי חטים הנמצאים במצה.....
קעב	הרב אהרן באב"ד, וויליאמסבורג יצ"ו שיעור המיירא שמותר ללוש לפסח.....
קעד	הרב משה לייפער, ברוקלין ניו יארק יצ"ו בענין הנ"ל.....
קעה	הרב אלכסנדר אליעזר קנאפפלער, מח"ס שו"ת "גיב אליעזר" ושא"ס, בארא פארק יצ"ו לעורר לב בגורל החיוב לאפות "ערב פסח מצות".....

הרב פנחס לעבאוויטש, בארא פארק יצ"ו

בכירור מין החזרת – הפא, ועוד.....קעז

מדור גן אלקים

הרה"ג ר' יוסף טייטלבוים, אב"ד נעפלעמייץ יצ"ו

הלכות טהרה [סימן קפ"ט סעיף י"ג וסעיף ט"ז].....קפב

הרה"ג ר' שלום פאללאק, חבר הבד"ץ דשיכון סקווירא, ומח"ס שו"ת משנת שלום ב"ח, ומשנת השמיטה

קצת ענינים ממצות הגדולה של צדקה – ובענין ליתן צדקה באמצע התפלה.....קפז

הרה"ג ר' חיים קלמן גוטמאן, דומ"ץ דקו"ל סאוט 8 וויליאמסבורג יצ"ו

בן ארץ ישראל שחזר לאר"י בליל פורים [פרוץ בן יומיו] לענין קריאת המגילה.....קצג

הרה"ג ר' ארי' צבי טויב, אב"ד בעה"ץ יצ"ו, וראש הכולל תו"י דרבינו יואל מסאטמאר

בענין אי שרי לטעום בלום אחר הדלקת הנר.....קצד

הרה"ג ר' יצחק שטיין, דומ"ץ פאלטישען, וראב"ד קארלסבורג, וחבר וועד הכשרות משמרת למשמרת

אם מותר לקנות חוב משכנתא (מאָרטגעדזש) מגוי או פאָנק שיש לחם על אדם מישראל.....רא

הרה"ג ר' אשר הלוי מאנן, דומ"ץ דקו"ל ד'סאטמאר מוירטעל עו., ומח"ס פתחו של היכל

אי מותר להשהות קדירה שמצטמק ויפה לו ע"ג כירה שאינה גרו"ק ומתחתיו דולקות נרות...רכב

הרה"ג ר' דוד הכהן ראזענבערג, מח"ס שו"ת "מנחת דוד", קרית יואל יצ"ו

בענין שיעור חנושה מטבעות לפדיון הבן.....רלא

הרה"ג ר' מיכל קלאר, מוג"ש בביהמ"ד "נתיבות עולם" - וויליאמסבורג יצ"ו

השהה מים ע"ג כירה שאינה גרו"ק ובצאה"כ היה "בשיל ולא בשיל" אם מותר להשתמש בו...רלז

הרה"ג ר' יצחק אייזיק ראטה, רב דביהמ"ד "קהל חסידים" - מאנסי ניו יארק

ליתן מים רותחים בכוס שיש בו שיורי מים לחים שנצטננו.....רמג

הרב אלכסנדר אליעזר קנאפפלער, מח"ס שו"ת נב אליעזר, ב"פ יצ"ו

בענין אמירת "גוט שבת" ו"שלום עליכם" – איזהו קודם / מי שטעה בשנת העיבור בפר' ויקהל

וקרא בהעברת הסדרא גם פר' פקודי, האם צריך לחזור ולקרותו בשבוע הבא.....רנג-רנד

הרה"ג ר' יוחנן סג"ל וואזנער, ראב"ד דחסידי סקווירא, ודומ"ץ סקווירא מאנטריאל - מח"ס שו"ת "חיי הלוי"

תשובה על השאלות הנ"ל.....רנד

הרה"ג ר' אברהם צבי פריעדמאן, דומ"ץ גאלאנטא, ומח"ס אוצר הלכות - ברוקלין נ"י

תשובה על השאלות הנ"ל.....רנה

הרב שמואל דוד הכהן פריעדמאן, מח"ס "שדה צופים" על בבלי וירושלמי, ועוד - ברוקלין נ"י.

תשובה על השאלות הנ"ל.....רנו

מדור מקוה מטהר

הרב אברהם שרייבער, כולל טארטיקוב

בדבר החמצאה חדשה בכניית מקואות בקאנטרי"ם בדרך קל וזול מאוד.....רנח

מדור גן רחוק

משולחן המערכת

קורות ימי רבינו בזמן תקופת הקמת המדינה (ג).....ער

הרב משה יחיאל מייזליש, עורך חומש מהדו "סלאוויטא" [החדש] - עיה"ק ירושלים ת"ו
בענין חיוב עשיית י"ב חלונות בבית המדרש, ומנהג מרן רביה"ק זי"ע בזה.....ערה

הרה"ג ר' ישעי' שלאמאוויטש, ר"מ בביהמ"ד דחסידי באבוב אנטווערפן, ומוח"ס אבני שוהם
בענין "ברכת החודש" / "חישוב" החדשים / חילול שבת לעדי קידוש החודש.....רפב

הרב ישראל אהרן ווייס, ניו יארק
ביאורים במהלך החמה - כדורית העולם - שינוי הטבעיים.....רפט

הרה"ג ר' שמעון אברהם אינדיג, רב דקהל "בני יששכר" - מאנסי ניו יארק
בענין מצות ידיעות התורה.....רצו

מדור מעין גנים

הרב חיים שלמה אברהם, מאנסי ניו יארק
איזה כללים בענין גזירות דרבנן.....ש

הרב ארי' ליבוש טייטלבוים, וומס"ב יצ"ו
בענין גט מעושה - וישוב דברי הגאון בעל תורת גיטין (פי' קל"ד).....שה

הרב מענדל עסטרייכער, מאנסי ניו יארק
אם מותר להסיר דברים המוקצים מן הנר ביו"ט לצורך הדלקת הנר.....שח

הרב אברהם שלום שווארץ, בארא פארק יצ"ו
הטעם שעושים שבועות ב' ימים.....שיד

הרב זלמן לייב ראזענטאהל, בארא פארק יצ"ו
גדרי דין "קדושת בית הכנסת".....שיח

מדור טיול בגן - הערות והארות על מאמרים הקודמים

הרב ארי' ליבוש טייטלבוים, וומס"ב יצ"ו
בענין הפטורת קדושים בשנה שלא אמרו הפטורת אחרי (רק מחר חודש).....שכב

הרב יואל פריעדמאן, ברוקלין ניו יארק
ער בענין חשבון שעות שוות.....שכג

הרב יואל יצחק לעוו, וומס"ב יצ"ו
ער בענין מנהג הקדום בזמן עלות השחר.....שלא

הרב שמעון דוד קעסלער, בארא פארק יצ"ו
ער בענין זמני עלות השחר וסוף זמן קריאת שמע.....שלד

הרב אהרן ראזענבערג, מח"ס "משכנות הרועים" וש"ס - מאנסי יצ"ו

בענין מלת "דקות" למשמעות "מינוט" במקורו משפה הטמאה "עברית".....שלה

הרב ברוך אברהם שטערן, כולל בית שלמה אריה דסאטמאר - לאנדאן יצ"ו

ישוב על מזה שאומרים בתפילת "ובנחה" ב' פסוקים שבקרא הם כתובים בהיפוך.....שמו

מדור לרעות בגנים.....ריד - רב

תיקון טעות - ה.ב.ש., לעיקוואד ניו דזורס: / הערה בענין "לולבי שביעית" - חיים שלמה אבראהאם, מאנסי ניו יארק. / מענה להנ"ל מאת כותב המאמר / בענין חשבון חצות היום האמצעי - יואל אבראהאם, קרית יואל. / האם המג"א היה אוכל כל ימיו חולין בטהרה? / אמירת "שומר ישראל" בכל יום או רק בתענית ציבור? - בנימין בערקאוויטש, העורך. / ישוב נוסח הפיוט בשחרית ליום ב' דר"ה / עוד בנוסח שובה "עלינו" או "אלינו" - הק' לייביש שווארץ, קרית יואל. / הערה בענין זמן יו"כ קטן / ועוד בנוסח שובה "עלינו" או "אלינו" - פנחס לעבאוויטש, ב"פ יצ"ו. / עוד בענין שאין לסמוך על "ספרי המלוקטים" - ישראל קראקויער, מאנסי ניו יארק. / בענין קידוש לבנה אחר כלות ז' שלימים - נ. ה., לומד בכולל תו"י דרבי מסאטמאר, וומס"ב. / מי הוא "הקדוש מראזדיל צ"ל" שהביא רבינו ב'יואל משה' / מי הוא "הצדיק הגאון רא"ק צ"ל" שהביא ב'עבודת ישראל' - יעקב בריעף, ירושלים. / בענין הפטורת "הלא כבני כושיים" - יודא זאב אלימלך ווייסהויז, וויליאמסבורג יצ"ו. / עוד בענין הפטורת קדושים / בענין הפטרת פקודי / מיישב את הדברי יחזקאל מהשגותיו של הכפיה בסתר - יואל אבראהאם, קרית יואל. / עוד בדבר "אתרוגי שמיטה" - יקותיאל יודא ווייס, וויליאמסבורג. / גם זו לטובה / בענין נישואין בל"ג בעומר - צבי ארי' פריעדמאן, מאנסי ניו יארק. / בענין קדושת שביעית בלולים / השגה על ספר 'רבן של כל בני הגולה' / עניית דברים שבקדושה ע"י טעלעפאן וכיוצ"ב לחולים וזקנים / בירך על מאכל פעם שני בטעות לפני האכילה מה יעשה / [בעמ' רס"ח] אי יכול להוציא אדם ידי חובתו בברכה לבטלה / אסור ללחום מלחמת הרשות בלי סנהדרין של ע"א ומלך עפ"י התורה - נחום אבראהאם, דומ"ץ במאנסי ניו יארק.

אוצר הידיעות

כפי צבע המלבושים שלובש בשבת בעוה"ז כן יתלבש בעה"ב אחר פטירתו תמיד ביום השבת. גו
מי שאינו שונא את הרשע תכלית שנאה אינו יכול לאהוב את הצדיק תכלית אהבה.....קפו
השתעבדות לרשעים מזיק מאוד לנפש, וקרובה הסכנה להיות נשפע מרעיותיהם.....ר
אין לחקות מנהגי הצדיקים מבלי לירע הכוונה בזה.....רל
בשאיבת "מים שלנו" לזקחין בחזרה העוינות שהשליכו ב"תשליך" לאחר שנעשו בזכויות.....שכ



לידיעה: מחמת דוחק המקום נשמטו כמה מאמרים מקובץ זה, וימצא את מקומו בקובץ הבא בעזחשי"ת, ואת הכותבים החשובים שיחיו הסליחה.



בקשו רחמים מרובים

להגאון האדיר מגדולי ההוראה בדורינו

רבי יחזקאל בן יהודית [ראטה] שליט"א

אבד"ק קארלסבורג

לרפואה שלימה ולאורך ימים טובים וארוכים, בבריות גופא ונחורא מעליא

קחו ברכה אל תוך בתיכם - יותר מחצי בחנם

יש להשיג רוב כרכי הקובצים שיצאו לאור עד הנה [כ' במספר]

(מלבד חלקים ט' י"א י"ג ט"ו ט"ז י"ז כ"א כ"ו וכ"ח, שכבר ספו וחמו מן השוק ומאצלינו)

👉 כולל בתוכו הקובץ החדש הזה - חלק כ"ט 📖

במחיר מיוחד של \$78 בלבד (תחת \$160.00 !!!).

המערכת

נא להתקשר במספר הטלפון: 718-506-8691.

אלון בכות!

אנו משתתפים בתוך אלפי בני הישיבות על הסתלקות הגאון האדיר,
מזקני ראשי הישיבות וממעתיקי השמועה, ומנקיי הדעת בירושלים,

הרה"ג ר' מאיר סאלאווייטשיק זצ"ל

ראש ישיבת בריסק ירושלים

בן הגה"צ אבד"ק בריסק זצ"ל

ששבק לן חיים לכל חי

גדול יהיה האבידה ליהדות החרדית הנאמנה, אוי מי יתן לנו תמורתו

תנחומינו שלוחה בזה למשפחתו הנכבדה שיחי', שלא יוסיפו לדאבה עוד, ונזכה
תמיד להתבשר בשורות טובות ישועות ונחמות, עדי נזכה לקץ הימין, שיקצו וירננו

שוכני עפר בב"א.

החותמים בדמע,

המערכת